

FELSŐÖRSI Hírmondó

XIV. évfolyam 3. szám 2020. április
Felsőörsi Önkormányzat Kiadványa

KORONAVÍRUS (COVID-19) TÁJÉKOZTATÓ

TÜNETEK

Jellemző tünetek:

LÁZ

SZÁRAZ
KÖHÖGÉS

LÉGSZOMJ

IZOM-
FÁJDALOM

ORR-
DUGULÁS

ORR-
FOLYÁS

TOROK-
FÁJÁS

HAS-
MENÉS

FÁRADTSÁG

Fontos tudni:

- A fertőzöttek 80%-a kezelés nélkül is meggyógyul
- 6 fertőzöttből 1-nél alakul ki súlyosabb tünet

MIT TEGYEK?

HA

Fertőzött területre
utazott vagy
kapcsolatba lépett
fertőzött személlyel

ÉS

Tüneteket
észlel

Telefonáljon házi orvosának,
NE menjen be
rendelőbe, kórházba!

06 80 277 455
06 80 277 456

NEM észlel
tüneteket

14 napos megfigyelés javasolt,
és hívja a zöld számokat!

ÓVINTÉZKEDÉSEK

KÉZMOSÁS

Rendszeresen és alaposan
mosson kezet vízzel és szappannal,
vagy tisztítsa meg alkoholos
kézfertőtlenítővel!

MASZK

Csak akkor használjon maszkot,
ha légzőszervi tünetei vannak
(köhögés, tüsszentés), ezzel védi
a környezetében levőket!

ZSEBKENDŐ

Köhögéskor, tüsszentéskor takarja
el száját és orrát a behajlított könyö-
kével vagy egy zsebkendővel, majd
azonnal dobja ki a zsebkendőt!

HIGIÉNIA

Szemhez, szájhoz, archoz
csak kézmosás után nyúljon!
Kerülje a nagy tömeget,
zárt légterű helyiségeket!

Rendkívüli önkormányzati hírek

A COVID-19 világvárvány megállítása érdekében, 2020. március 11-én 15 órától az ország teljes területére kihirdetett veszélyhelyzeti állapot mellett, az alábbi helyi intézkedéseket hoztuk, melyekről a helyben szokásos módon, több alkalommal tájékoztattuk a felsőörsi lakosokat.

A felsőörsi Miske Óvoda és Bölcsőde 2020. március 18-tól határozatlan időre bezárt. Újságunk előző számának címlapján meghirdetett beiratkozás időpontját töröltük. A beiratkozás új időpontjáról és módjáról később adunk tájékoztatást.

Háziorvosi rendelésre kizárólag időpont-egyeztetés után érkezzen! A rendelési idő átmenetileg módosult. Kedden és csütörtökön 8:00-10:00 óráig van rendelés Felsőörsön. Idős betegek receptírás miatt telefonálnak, személyesen ne keressék fel a rendelőt! Telefon: 06-20/777-7282, 06-87/477-142

Védőnők, Gerbel Mariann családlátogatást csak telefonos egyeztetést követően, kizárólag indokolt esetben tart.

A fogorvosi alapellátás keretében Alsóörsön rendelő dr. Primász Krisztina fogorvos, előzetes egyeztetést követően (06-30/936-9516 telefon számon), csak halaszthatatlanul sürgős esetben fogad betegeket.

A Községházán **csak feltétlenül szükséges esetben** és időpont-egyeztetést követően, elkülönített módon fogadjuk az ügyfeleket, a szokott nyitvatartási időben.

Kérjük, a személyes ügyintézés nem igénylő ügyekben használják a következő elérhetőségeinket:

Szabó Balázs, polgármester

Telefon: 06 70/320-6851

e-mail: onkormanyzat@felsoors.hu

Galambosné Csóka Krisztina-adóügyek

Telefon: 06-30/979-8910

e-mail.: ado@felsoors.hu

dr. Könczöl Gábor kirendeltségvezető

Telefon: 06 70/320-6852

e-mail: gkoczol@felsoors.hu

Krámlai Józsefné pénzügyi ügyintéző

Telefon: 87/787-258

e-mail.: konyvels@felsoors.hu

Szóllós Zsoltné igazgatási ügyintéző

Telefon: 06-30/979-9322

e-mail: titkarsag@felsoors.hu

dr. Pásztorné Simon Annamária

Közösségszervező/könyvtáros

Telefon: 06-70/320-6854

e-mail: konyvtar@felsoors.hu

A felsőörsi közterületi játszótereket a fertőzésveszélyre tekintettel lezártuk. Kérjük, gyermekekkel ne használják azokat!

A közösségi rendezvényeket, összejöveteleket, foglalkozásokat és minden gyülekezéssel járó egyéb programot, határozatlan időre töröltünk.

A Civilház és a Könyvtár határozatlan időre bezárt. A Civilház udvarán lévő nyitott szín használata tilos!

Minden időskorúnak külön tájékoztatót küldtünk, melyben nyomtatékosan kértük Öket, hogy ne hagyják el ingatlanukat. Ezzel egyidőben kiterjesztettük a napi egyszeri meleg étkezést jelentő, szociális ebédre

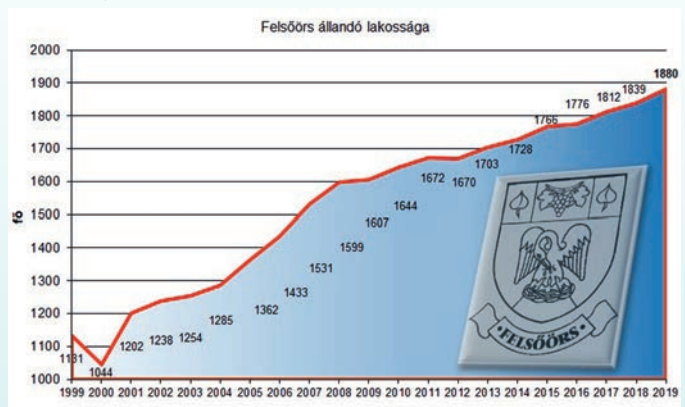
való jogosultságot, valamint följánlottuk, hogy a bevásárlást, gyógyszerkiváltást is megoldjuk az önkéntes karantént vállaló, időskorú személyeknek. Ők a 30/979-9322 számon jelentkezhetnek ilyen irányú igényeikkel. Társadalmi egyeztetésre bocsátottam a belterületi tűzgyújtásról szóló önkormányzati rendelet módosításának tervezetét, melyet a <http://felsoors.hu/rendelettervezetek> oldalon olvashatnak. Kérem a tisztelt lakosságot, hogy az adott járványügyi helyzetre tekintettel mindenki igazodjon a leendő új szabályokhoz, miszerint havonta csak egyszer, minden hónap 3. péntekjén 18:00 és 20:00 óra között lehet a kertben égetni!

Várhatóan hónapokra be kell rendezkednünk a járvány terjedésének lassítását segítő, különböző intézkedésekre. Fontos, hogy mindenki tartsa be a szabályokat, mert csak így lehet elkerülni a még nagyobb bajt! Köszönöm együttműködésüket! Vigyázzunk egymásra!

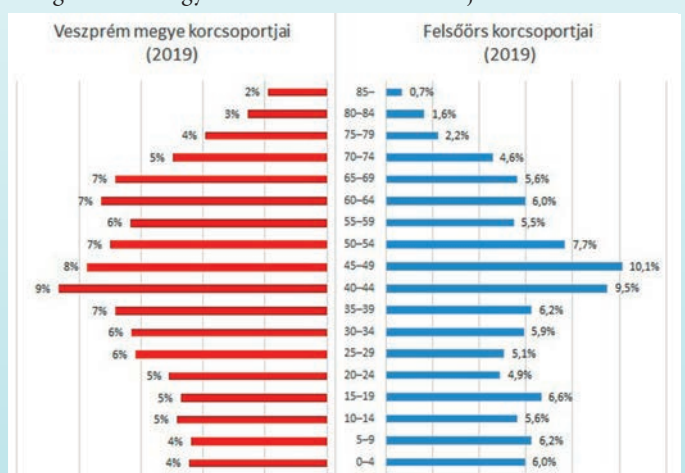
SZABÓ BALÁZS, POLGÁRMESTER

Hányan lakunk Felsőörsön?

Az 1. grafikon az elmúlt 20 év népességszám-változását mutatja. Felsőörs, Veszprém megye 217 települése közül a 29. legnépesebb (Alsóörs 1958 fővel a 27.).

A 2. grafikon a megyei és a felsőörsi korfát mutatja összehasonlításban.

Sikeresen megrendeztük Fánkfarsang programunkat. Még az idő is kedvezett, csökkent a szél ereje, bár a fedett rész oldalát eléggé mozgatta. Mint évek óta, Csikászné Erika és Adamcsik Eszter irányításával, a Civilházban készültek a szalagos fánkok. 200 db fánk készült, ami nem volt elegendő. Sok kisgyermekes

szülő vette igénybe a játszóházat, ahol egyesületünk tagja, Juhász Judit és Tóthné Gabika foglalkozott a gyerekekkel. A nagyobbak önállóan, a kicsik segítségével rajzoltak, festettek ügyeskedtek. A fedett részben Maróti Péter büféje, az egyesületünk asszonyai által kínált forralt bor és a kiállított tombolatárgyak csábították vásárlásra a vendégeket. A tombola húzást a Márkói Kamara TehátRum elő-

Fánkfarsang

adása előzte meg. Köszönjük a Malomvölgy Finomságok, Keller Cukrászat, Schöning Cukrászda, Illés Méhészet, Jázmin Virágbolt Felsőörs, Rotter Kertészet, Felsőörs Község Önkormányzata, Maróti Péter és a sok névtelen adakozó támogatását. Egyesületünk nem tud eléggé hálás lenni Csikászné Erikának és Adamcsik Eszternek. Köszönet illeti Steiger Veronikát, Csordás Józsefet, a rendezvényt biztosító Polgárőr Egyesületet, egyesületünk asszonyait és mindazokat akik segítettek rendezvényünk előkészítésében.

Egyesületünk köszönetét fejezzük ki mindazoknak, akik adójuk 1%-val támogatták szervezetünket. **2019-ben 63.253 Forint érkezett szám-lánkra.**

Az 1%-ot zömmel rendezvényeink játszóházi foglalkozásaira és Mikulás rendezvényeinkre fordítjuk. Nagy örömünkre, évről-évre sok kis gyermekes család látogatja rendezvényeinket. Játszóházi programok mellett a nyári időszakban, légvár és lufibohóc szórakoztatja a kicsiket.

Kérjük további támogatásukat, adószámunk: 19380458-1-19. Köszönjük!

KASZÁSNE FERENCZI ANNA, NŐFE ELNÖK

A Felsőörsért Közalapítvány Hímző műhelyének újabb sikerei

A Kárpát-medencei Népi Textilkonferenciát Békéscsabán, 2020. március 6-8 között rendezték. A „Népi textíliák a mindennapi életünkben” címmel meghirdetett országos pályázatra hímzés, szövés, csipke, nemez valamit viseletek területéről vártak alkotásokat, olyanokat, amelyek a hétköznapokon viselhetők és használhatók.

A rendezvényen több mint 400 résztvevő volt. Az országos pályázatra 153 egyéni alkotó, 69 közösség 1786 pályamunkát küldött, ebből a zsűri 61-et részesített díjazásban és 1293 db kiállításra került.

Hímző műhelyünk 16 darabos garnitúrával nevezett. Alkotásaink között voltak függönyök, terítők, futók, kötények és különböző méretű és funkciót ellátó szakocskák. A kézimunkáink

mintavilága Beregi hímzések - közelebről gergelyugornyai - motívumokat jelenítettek meg. **A zsűri I. díjazásban részesítette alkotó csoportunk munkáját.**

Még 2019 decemberében megpályáztuk a népi iparművész címet, mivel Hímző Műhelyünk

rendelkezett a szükséges darabszámú (30 db „B” kategóriájú és 5 db „A” kategóriás minősítésű) alkotással. A Hagyományok Háza a 530/2017(XII.29.) számú kormányrendeletében foglaltak alapján, a népi tárgyalkotó iparművészeti tevékenységet elbírálva, Hímző foglalkozási ágban **Népi Tárgyalkotó Iparművész Szervezetnek ismerte el.**

Eredményeink eléréséhez köszönetünket fejezzük ki:

Felsőörs Község Önkormányzatának anyagi támogatásáért, valamint Szuperné Bohus Judit, Gránátalma Díjas Népi Iparművésznek szakmai irányításáért, aki a Békéscsabai Textil Konferencián, Szakkörvezetői különdíjban részesült. Köszönet nem utolsó sorban, tagjaink kiemelkedő munkájáért.

Kérem Felsőörs lakóit, adójuk 1 %-ának felajánlásával is segítsék a Hímző Műhely munkáját. Adószámunk: Felsőörsért Közalapítvány, 18925575-1-19.

Köszönettel: Tislér Anikó, Felsőörsért Közalapítvány titkára

Pápay Sámuel emléknep Felsőörsön

Amikor az ember egy új lakóhelyre költözik, érdeklődve figyeli a helyi szokásokat, hagyományokat. Nagy dolog, hogy egy ilyen kicsi településnek, mint Felsőörs, ilyen nagy elődje lehet, mint Pápay Sámuel. Mint ismert, Kazinczyval együtt, a nyelvújításban sokat tett azért, hogy a magyar nyelv elhagyja a sok latin-ságot. Részt vett a Mondolat-vitában és megírta legfontosabb művét, „*A magyar irodalom története két részben*”-t. Ez a mű azért volt fontos, mert gyakorlatilag Pápay volt az első, aki az ősidőktől kezdve, megírta a magyar irodalom történetét.

Március 7-én, születésének 250. évfordulójára emlékeztünk, először koszorúzással. Sok utód tette tiszteletét a Civilháznál, ahol a koszorúk jelzik: az utókor nem felejtette el Pápayt!

Utána a Községháza Tanácssterme adott otthont a megemlékezésnek: ebben segítségünkre volt Vörösmarty Éva, a megyei közgyűlés alelnöke, Dr. Hudi József, történész, Márkusné Vörös Hajnalka, a Veszprém Megyei Honismereti kör vezetője, és természetesen Birkás Antal, aki két évvel ezelőtt, a Pá-

payról készült értéktári füzetet is írta. A rendezvényen sok Pápay-leszármazott is képviseltette magát. Mi, helyiek, egy kis irodalmi műsorral készültünk a fent említett műből: Rásky Mihályné, Zsuzsa néni vezetésével idéztük meg a nagy elődöt. Ezúton köszönöm versszerető társaimnak a lelkes munkát: Kiss Juditnak, Ruzsin-Bóné Kingának és Kalmár Lajosné Rózsikának. Tislér Anikó, aki a rendezvény motorja volt, Pápay-kiállítást ren-

zett be, amelyet a Honismereti kör vezetője nyitott meg.

Köszönöm mindenkinek a részvételt és a munkát: Felsőörsért Közalapítvány- Tislér Anikó, Veszprém Megyei Honismereti Kör- Rásky Mihályné, Felsőörs Önkormányzata.

DR. PÁSZTORNÉ SIMON ANNAMÁRIA,
KÖZÖSSÉGSZERVEZŐ

STOP!!!!

Ha ezt a táblát látod, megállsz. Tudod, hogy másokat vagy magadat veszélyeztetnéd. Megállsz, mert a STOP tábla akár élet-halál megszgyénjén is húzódhat. Ezzel pedig nem lehet játszani!

Egy nagy STOP tábla pottyant elénk. Rohanos, pörgős, mindenén átgázolni akaró, mindent akaró KORLÁTLAN világunk kapott egy nagy STOP-ot. Hirtelen nagyon sok minden megváltozott. Ez a STOP figyelmeztetés – élet-halál megszgyénjén állsz! Vigyázz!

Vigyázz másokra! Akármennyire is szeretnél valakit megölelgetni, leülni vele egy asztalhoz, vagy belekarolni és elmesélni, hogy mi van veled, nem lehet. Nem ugorhatsz be csak úgy

valakinek az otthonába, nem küldheted el gyermekedet reggelként a buszhoz, nem mehetsz el egyetlen közösségi alkalomra sem. És ezt tudomásul vesszük – bár rettenetesen fáj. Mert féltjük a másikat, drága időseinket különösen. Vigyázzunk betegeinkre is. Az egymásra vigyázás csodálatos hétköznapi példáit látjuk itt a faluban is. Önzetlen felajánlások születnek, akár egy tarka szájmászok, vagy egy felajánlott kétkézi segítség formájában. A STOP táblánál állva, van idő mérlegelni. Egy világjárvány kellett ahhoz, hogy jobban figyeljünk egymásra? Lehet, hogy ez ébresztő? Talán arra, hogy megbecsüld jobban a másikat, korlátozd magadat embertársadért, ne csak magadra gondold, lépj ki önzőségedből?! Sok tanulsága van ennek a STOP táblának. Kérdés, hogy a tanulságokat megfogalmazzuk-e magunknak, és másként kezdünk-e élni?

Vigyázz magadra! A STOP táblánál állva, vigyázzunk magunkra is. Védjük magunkat a szabályok megtartásával, szedjük a vitaminokat, mossuk a kezünket, fertőtlenítsük, felelőtlenül nem megyünk forgalmasabb, zsúfoltabb he-

lyekre. Van idő csendben lenni, van időnk gondolkodni, van idő többet a természetbe menni, van idő többet lenni a családdal. Olyan drága ajándékok ezek, amelyek eddig a háttérbe szorultak. Most a STOP táblánál állva rá kell döbbernünk, hogy mindezek védenek minket. Ennyi sétáló, bicikliző családot még sohasem láttam a Miskén és a Malom-völgyben! És hadd osszam meg azt a megtapasztalásomat is, hogy istentisztelet kapcsán annyi visszajelzést nem kaptam még soha, mint amióta az internetre tesszük fel az Isten aktuális üzenetét. Élet-halál megszgyénjén átértékelődnek a dolgok. A STOP tábla előtt van időnk, és ennek érezzük a jelentőségét. Az értékrendünk mintha átalakulna. Az eddig természetes dolgok megínognak, felértékeljük azt, ami még megvan. Az eddigi kapaszkodókat pedig lehet, hogy leértékeljük, mert kiderül, hogy nem feltétlenül segítenek. A STOP előtt állva át kell gondolnunk, hogy élet és halál megszgyénjén mi tart meg. Ébreszt bennünket ez a járvány. Közeledik Nagypéntek. A koronavírus valószínű, hogy tombolni fog. A TÖVISKORO-

NÁS pedig ránk tekint. „Az hiszed egyedül vagy, ember? Azt hiszed, hogy elhagytalak? Nézz már rám! Veled szenvedek, veled osztozom terheidben, veled vagytok félelmeidben. Annyira szeretek! Várok Rád, hogy viszont szeress!”

Krisztus keresztre megállít. Velünk szenvedő Istenünk van. Nem az égből dirigál nekünk, hanem velünk van. Neki is fáj a szenvedés és a halál, amely most közel jött. Az, hogy Ő velünk van, azonban több, mint együttérzés. Jézus ve-

lünk léte győzelmet is jelent. Hiszen Nagypéntek után Húsvét jön! A szenvedést és a halált elsöpri az Élet. Az Élet, amely az egyetlen kapaszkodó, Aki képes megtartani, és nem csak most, hanem a járvány után is, és örökkön-örökké. Az Élet nagyobb, mint a halál! Isten újat teremt, új életet. Benned is, ha akarod, ha engeded!

„Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halából, és felragyog neked a Krisztus!” (Efézusi levél 5:14)

A STOP táblánál állva, ragyogjon ránk Krisztus fénye, hogy legyőzze bennünk a halált, a félelmet, a reménytelenséget, és adjon új vagy megújult életet, új kezdetet! Figyeljünk egymásra – igaz emberséggel, figyeljünk magunkra – őszintén magunkba nézve, figyeljünk az Élet Urára – nyitott szívvel-leléssel! Ebben a hármasságban legyen boldog Húsvét ünnepünk és életünk!

KÁNTORNÉ PÓLUS IBOLYA, REF. LELKÉSZ

Lovranits Júlia: Alíz Kertországban (mese)

Alíz sose mulasztotta el megbámulni azt a kertet a szeme sarkából, ahogy ment hazafelé az iskolából. De meg nem állt volna mellette egy percre sem! Egészen biztos volt benne, hogy elátkozott, vagy elvarázsolt hely. Hiszen a környéken mindenki másnak gondosan nyírt gyep volt az udvarán, de ez az egy valóságos vadon volt! Tornycskás, borostyánnal benőtt ház állt a közepén, talán boszorka vagy kísértetek lakóhelye! Egyik délután egy csodás, sárga pillangó röppent a kislány elé, és egyenesen az elátkozott kert kerítésének a tövébe szállt. Alíz óvatosan melléje guggolt, és észrevette, hogy a lepke mellett, a kerítésen át kikandikál egy szem érett, apró, valódi, erdei szamóca! Lopva körülnézett, hogy jár-e valaki az utcán, és bekapta a szamóca szemet. Abban a pillanatban szédülés fogta el, úgy érezte, mintha a házak női kezdenének körülötte. Felpattant, hogy hazaszaladjon, de elesett a járdán. Arra eszmélt, hogy valaki föléje hajol. Ahogy kinyitotta a szemét, azt is meglátta, hogy egy egérke az. De akkora, mint egy ember! Vagy ő maga lett akkora, mint egy kiséger? Az egérke nem volt épp barátságos, inkább csak tanácstalan:

– Ajaj, te megetted a királynő ebédjét! Most aztán mit csináljak? Az évszakfigyelők nagyon mérgesek lesznek! Majd ráfogjuk valamelyik rigóra, rájuk sose haragszanak – mondta, és már indult is volna tovább.

– Ne hagyj itt! – kiáltott utána Alíz – És mi lesz most velem? Hogy fogok én visszaváltozni és hazakerülni? Így haza se találok! – szepegte a kislány – Minden olyan magas lett és távoli! – Ez igaz. – csücscent a fenekére elgondolkozva a kiséger – Tudod mit, gyere velem! Majd azt mondjuk, a Szigeten kívülről jöttél, és ez igaz is. És közben csak kitalálunk valamit. Egyébként Hanna vagytok, pirókegér, itt lakom a családommal az évszakfigyelők utolsó Szigetén. – Én Alíz vagyok, és legalábbis eddig ember voltam. – válaszolta bizonytalanul a kislány. – És micsoda sziget? Itt nincs semmiféle víz, csak egy nagy kertet ismerek...

– Mindjárt meglátod! – mondta az egérke, és mintha nevetett volna a bajusza alatt. Átbújtak a kerítés rácsán, és odabent, mintha egy nyüzsgő hangyaboly közepén találták volna

magukat! A hosszú fűszálak, pipacsok és szarikalábak között keskeny utak voltak, ahol rovarok, egerek és manók igyekeztek valamerre és zöld varangyok slattyogtak egymás után. Fényes, piros lágybogarak és tajtékos kabócák siettek a dolgukra égis nyúló cickafarkak tövében. A forgalmat egy kis paprikapiros sapkájú illető irányította, néha nagyokat füttyögött egy éles fűszálba fújva és így kiáltott:

– Vigyázat! Áthaladó sün közeledik!

Akkor aztán riadtan félre ugrott az aprónép, és egy-egy természetes sün dübörgött végig az ösvényen. Majd a forgalom nyugodtan bonyolódott tovább.

– Ez azért van, mert közeledik az ünnep!

– Miféle ünnep? – csodálkozott Alíz.

– Virágoznak a fűvek, ez a legnagyobb ünnep a Szigeten! Ilyenkor hálát adunk Mariann néninek! – Ki az a Mariann néni? – kíváncsiskodott Alíz. – Nahát, ezt se tudod? Ő is ember, mint te. Majd megismered!

A mély fütenger közepén kis, százsorszép füzérekkel díszített tisztásra érkeztek. Parányi népség vonult ott fel. Virágszoknyás leánykák, kedves egérkék pörögtek, forogtak, a vörösbegy és az ökörszem énekének dallamára. Sünök húzta fogatán apró királynő érkezett, akkorka, mint egy baba Alíz régi babaházából, és törékeny, mint egy szál virág. Földig érő, zöld ruhát viselt, hosszú aranyhaját a gyöngyvirág apró, fehér harangocskái díszítették. Fején kicsi aranykoronát hordott.

– És én előle ettem meg az ebédjét! – súgta bűnbánó arccal Alíz az egérkének.

– Bravó, bravó, nagyszerű! – harsant fel a kiáltás. Alíz akkor vette észre, hogy a tisztás szélén hatalmas terasz van, rajta fonott karosszékben ravasz tekintetű, kék szemű, ember anyóka üldögél. Vállán kendő, kezeivel vidáman tapsikol a tündérmenetnek.

– Ő Mariann néni! – mesélte az egérlány – Neki köszönheti a Sziget az életét! Valaha mindenhol hatalmas, virágzó mezők terültek el, és mindenhol ott éltek az évszakfigyelők. Vigyáztak a sokféle vadvirágra, és persze ezt ették, itták: turbolyaszörpöt pitypang palacsintával, kányazsomboros, vérfűkrémes szendvicset... Csuda egy világ volt! Minél többféle virág virított a réteken, annál szebb volt az élet, gazda-

gabb volt az évszakfigyelők országa. Úgy is mondhatnám, hogy ez tartotta életben az birodalmat: a sokféleség! De amióta jöttek a hangos, bűdös fűnyíró gépek, a maradék helyeket pedig lebetonozták, kevesebb a növény, az állat, eltűntek az évszakfigyelő tündérek is. Ez a kert maradt az utolsó Sziget! Néha egy-egy járőröző sün körbe-körbe kutatja a kertetek túlélők után, vagy olyan kertek után, ahol ismét megvethetnék a lábukat, de mindenhol hangos és veszélyes fűnyírók, kietlen gyep- meg betonsivatag fogadja őket.

– Ha szólnék apunak, hogy hagyja meg a kert sarkában a vadvirágokat, hozzánk is ellátogatna az aranyhajú királynő? – kérdezte óvatosan Alíz. – Ó, egészen biztosan! – mondta az egérke – De nehéz ám a felnőtteket rávenni, hogy ne húzzák ki a gízgáz, ne nyírják kietlen szőnyeggé a gyepet, és hagyják meg a pipacsot és a többi vadvirágot!

– Majd ezt kérem születésnapomra! – mondta buzgón Alíz.

– De most gyere, bemutatlak Mariann néni! – mondta a kiséger, és odalépett Alízzal kézen fogva a furcsa nénihez.

– Téged ismerlek! – mondta a kis, ravasz tekintetű, kőkényszemű néni – Te nem a szomszéd utcában lakó Szabó Andrásék kislánya vagy? Hogy ez a Hanna gyerek mért nem szólt hamarabb! Gyere, kapsz egy kis varázskakaót, aztán futás haza, már biztosan hiányolnak a szüleid, egészen beesteledt!

Alíz alighogy belekortyolt a kakaóba, ismét szédülés fogta el. A tündérek és manók szanaszét szaladtak, ő pedig ott állt teljes valójában Mariann néni előtt, az elvarázsolt kertben!

– Így már jól van! – ütötte össze ismét a tenyerét a néni – Remélem, legalább jól érezted magad nálunk.

– Eljöhettek máskor is? – kérdezte óvatosan a kislány.

– El, persze hogy el!

– És ha kinő otthon a vadrát, várom szeretettel én is az évszakfigyelőket, hogy ne csak egyetlen szigetük legyen! – sottogta elszántan Alíz a bokrok alatti sötétségnek, majd elköszönt a nénitől és hazáig szaladt. Barna copfjai csak úgy-repkedtek utána.

TRIANON ELŐTT (1918-1920.) I. rész

„Három könnyesepp szempillámon
Nehéz, forró mind a három.

Az első, mely úgy éget, siratja a Felvidéket,
A második a legdrágább, Téged sirat Bácska, Bánát.
A harmadik a legnehezebb, Erdélyország érted pereg.
Érted pereg, vagy tán másért? Az egész Nagy-Magyarországért.”

(Iskolákban tanított korabeli rigmus)

Előszóként szeretném olvasóim figyelmébe ajánlani, hogy nem személyes hangulati elemek alapján állítottam össze írásomat, hanem a *Dokumentumok a XX. század történetéhez c. (Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 2011.) kereskedelmi forgalomba nem hozható Közoktatási Modernizációs Alapítvány támogatásával készült tanári kézikönyv történelem tanároknak a Nemzeti Múzeum Legújabb Kori Főosztálya gyűjteményeinek válogatása alapján.*

Alig hogy megkezdődött a XX. század, sok vihart élt át nemzetünk. 1914-18. az első világháború pokla, melyet a Tanácsköztársaság 133 napos diktatúrája követett a teljes összeomlás szélére sodorta az országot. 1919. szeptember 10-én írták alá az első Osztrák Köztársaság delegáltjai a saint-germaini békeszerződést - amely az első világháborúban elszenvedett vereséget követően -, feldarabolta a dualista Osztrák-Magyar Monarchiát. Ekkor már a megszálló román csapatok bevonultak Budapestre, elfoglalták Székesfehérvárt, Győrt és Veszprémet. A békekonzferencia megállásra szólította fel a románokat a csapatok kivonására, amely három ütemben történt meg, és 1920 márciusáig tartott. A román katonai vezetés úgy gondolta, hogy a történelmi Magyarországon, egészen addig felhalmozott értékekből Erdély révén arányos rész illeti meg Romániát. Az antant többször erőlyesen követelte a szabadrablás leállítását. Így például 1919. október 5-én, a Nemzeti Múzeum előtt, 14 tehergépkocsi és egy román különítmény jelent meg, hogy elszállítsák a Nemzeti Múzeum kincseit. Ezt Harry Hill Bandholtz, amerikai tábornok, a Szövetséges Katonai Misszió megbízottjaként, lovagló pálcájával állította meg, és vette magához a kulcsokat. Budapest kiürítése kapcsán, a MÁV 1292 mozdonyát, 2006 személy- és 32154 tehergépkocsiját, a győri Állami Ágyúgyár teljes berendezését, a gyáripar gépeiből 8000 darabot szereltek le. Számátalan tenyész- és vágóállatot hajtottak el, mint például a mezőhegyesi ménest. Kivonulásukat azzal tetézték, hogy 5 Tisza-hidat és 18 kisebb jelentőségű hidat felrobbantottak. A csonka országterületen ennek következtében 29,65 milliárd korona kárt okoztak. 1919. december 9-én Párizsban az antant hatalmak kisebbségi egyezményt kötöttek Romániával, melyben a románok kötelezettséget vállalnak, hogy minden állampolgárnak, nyelvre, vallásra, fajra, születésre való tekintet nélkül teljes szabadságot biztosítsanak. Az egyezményt a román miniszterelnök, Ion Bratianu nem írta alá, mert ő az erőszakos beolvastás híve volt, ezért inkább lemondott. 1920. január 5-én a gróf Apponyi Albert vezette békeküldöttség elindult Párizsba, tagjai között volt gróf Teleki Pál, és gróf Bethlen István. Január 15-én nyújtották át a magyar fél álláspontját alá-

masztó dokumentumokat, statisztikákat, térképeket, a magyar érveket rögzítő állásfoglalásokat, amelyek szólnak a háborús felelősség vádjának elhárításáról, valamint a történelmi Magyarország területi épségének védelméről. Másnap gróf Apponyi Albert francia, angol és olasz nyelven megtartotta nevezetes beszédét az öt főhatalom képviselői - Clemenceau francia, Lloyd George brit, és Francesco Nitti olasz miniszterelnök, illetve Hugh C. Wallace amerikai és Keishiro Matsui japán nagykövet előtt. A békekonzferencia Legfelsőbb Tanácsának ülésén a területi kérdések eldöntéséhez népszavazás elrendelését kérte Apponyi gróf. Helyette kezükbe nyomták a már elkészült békeszerződés tervezetét. „Mi ez, ha nem egyéb, mint egy nemzet teljes és szándékos elpusztítása?” - tette fel a kérdést gróf Apponyi. A békeküldöttség január 20-án érkezett haza Budapestre, ahol Huszár Károly miniszterelnök és Horthy Miklós fővezér részvételével ülést tartottak. A békefeltételeket - mivel az Magyarország területének 71%-os elvesztését tartalmazta -, elfogadhatatlannak nyilvánították és az észrevételek kidolgozásához 15 napos határidő hosszabbítást kértek.

Folytatás a következő számban

RÁSKY MIHÁLYNÉ, TANÁR

Régi könyvek oldalán Felsőörs

Az alábbiakban az „Adatok Zalamegye történetéhez V. kötet” című 1878-ban megjelent műből mutatunk érdekességeket az olvasónak. A nyelvezetük régi és a helyesírás is más. A könyv letölthető pdf-ben is itt: https://books.google.hu/books?id=bRSMq1bgCrAC&printsec=frontcover&dq=adatok&hl=hu&sa=X&ved=0ahUKewi_qbPuxPLnAhXhllsKHRVJDSUQ6AEIOTAC#v=onepage&q=adatok&f=false

1) Egy vers az elpusztult ősolajfáról

A felső-örsi ősolajfa emléke.*

Augusztus 17-én 1871.

Felső-Örs ősolajfája
A Dallosok maradványa:
Noé s galambja emléke,
Arnyban fakadt hit s béke!
Honi földünk diszpéldánya;
Hire is járt messze tájra!
Zala nevezetessége,
Szemlélők gyönyörűsége:
Büszkesége gazdájának,
Kedvessége egész tájnak:
Több századnak hirmondója,
Sok szivitok takarója,
Madarak szállásadója,
Éhes méhek táplálója;
Ezüst levelű lombjával,
Aranyvirág balsamával,

Kedves piros gyümölcsével,
Gyermekek táp- s gyógyszerével:
Az én szívem fájdalmára
Rokonimnak siralmára;
– Hisz ott virult boldogságunk
És így földi menyországunk,
Nem is álmodva – se várva –
Az ország s vidék kárára
E napon ért véget!

Viharral jég s zápor szakadt,

Milyen pokolból szakadhat!
Dörgött a tüzes ítélet,
Borzadt minden földi élet:
Együtt rohantak hegyibe;
Megtört ősi nemes szive!
Boszorkány volt egy asszonya,
A nép a vést arra fogja!
Elköltözött innét messze,
Söprü lova volt önbüne;
Szeme átkosan keringett
Vissza, vissza is tekintett:
Az olajfa volt sátora,
Ott folyt bünáldomás bora!
Azért fájt ördögi lelke
Most boszuját rálehelte!
Kitört kopott sárházából,
Tábort hozott Gehenából,
Megrohanták seregestől,
– S a boszorkány forgóséltől,
Kidült a fa gyökerestől!!

Hős szellemek elmehettek!

– Nincs Örsön több emléketek!
Madár, ne siess e tájra,
Nem szállhatsz az olajfára!
Királyi dús méhseregek
Nem lesz már balszam-mézetek!
Szárnyas nyári enyhe szellő,
Balszamba nem fűrosztható:
Többé – hervadó olajfa,
Mí sem ülhetünk árnyadba;
Pedig eddig mi s vendégünk
Ott szépen elhűselgettünk!
Jó, hogy a forgósélt dűhe
Ott nem talált a zöld fűbe!
Te Felső-Örs elmondhatod:
„Nem eszünk több olajmagot!”
Nincs Dallos-kerti olajfa,
Boszorkányszél kiirtotta!
De országos volt szépsége,
Maradjon fenn hát emléke!
S vesszen a boszorkány nyoma
Örökre a Balatonba!

Még az ősa emléke él.
Helyébe új sarjadék kél!
Elmult a pokol vihara,
Süt az Isten napsugara,
A kert új lelkes urnője,
Ős emlékek tisztelője,
Az ősz törzset megkönyezte,
Ágát helyébe ültette;
Megered a hit szent fája,
Ha szeretetharmat járja;
Fakad szebb, újabb olajfa,

Terem balszam, gyümölcs rajta,
Jót tesz vidéknek, fiának
S érdeme lesz egy honlányának.

Örsi.

* Zalamegye Felső-Örs községben a Dallos-család hajdani birtokán, most Kövesek kertjében volt egy igen nevezetes ősolajfa, melyet a f. é. aug. 17-ki vihar tövestől kitépelt. Erről szól ez érzésszülte verzeset.

2) Az alábbi szöveget ugyanebben a kötetben a Balatonmellyéki tudósítások barátságos levelekben c. részében olvasható a faluról: Felső-Örs,*) Magyarokból, és kevés Németekből álló jó nagy Helység. Utszái rendetlenek, és veres kövekből épült házaik többnyire vakolatlanok lévén, igen idomtalanok. Van itt Prépostság is, mellynek temploma felette régi, és mesterséges épület. A Reformátusoknak is van templomjuk. Felső-Örsnek nagy határja van, mellyben vágások után szép erdeje nevededik. Nevezetes szőlőhegyeire nézve, mellyek igen tiszta izü, és jó szamatu borokat termenek. Itt a szőlők igen drágák, és tsak urak, s városi jó módu emberek birják leginkább, mellyeket, Budai módon kezdenek mivelteni.

*Örs néven 4 Zalai Vármegyei neveződnek: Alsó-Örs, Felső-Örs, Kis-Örs, Kővágó-Örs. Vallyon nem inkább itt volt kiosztva Urs vezérnek örökeje?

VARGA SZABOLCS,
DR. PÁSZTORNÉ SIMON ANNAMÁRIA

HERENDIKLÍMA

KLÍMA , HŐSZIVATTYÚ
beszerelés, karbantartás, javítás
NKVH jegyzőkönyvek készítése

kövess minket a facebookon: www.facebook.com/herendiklima

8220 Balatonalmádi, Szőlő u.1/A
+36 30 9912344 e-mail: herendiklima@gmail.com

Óvodai beiratkozás, bölcsődei igényfelmérés

A gyermekek a 2020/2021. nevelési évre vonatkozó egy időszakon belüli óvodai felvételének

ideje:

2020. április 23. (csütörtök) 8:00-16:30 óra

helye:

Misle Óvoda és Bölcsőde 8227 Felsőörs, Fő u. 21.

Részletek a hirdetőkön, illetve az Önkormányzat honlapján.

Az óvodai, bölcsődei beiratkozás időpontja elmarad, új időpont a későbbiekben lesz közzétéve.

BALATONALMÁDI RENDŐRKAPITÁNYSÁG FELHÍVÁSA! NE VÁLJON CSALÓK ÁLDOZATÁVÁ!

Az új koronavírus által terjesztett járvány miatt a **sebészeti maszkok** és **más orvosi segédeszközök** iránt megnövekedett a kereslet, és egyre nehezebb ezek beszerzése. Ezzel egyidejűleg megjelentek az olyan értékesítők, akik **weboldalakon, közösségi oldalakon és e-mail címeken kínálják** ezeket az árucikkeket megvételre. A gyanútlan vásárlók a megrendelés után azonban a **terméket sem kapják kézhez, a pénzüket sem tudják visszaszerezni.**

A **csalók telefonon** is igyekeznek kihasználni a világban jelenleg zajló egészségügyi válsághelyzetet, és klinikai vagy kórházi dolgozóknak kiadva magukat arra hivatkoznak, hogy a sértett **hozzátartozója megfertőződött, az orvosi ellátásának költségeit viszont ki kell fizetni.** Egy másik módszer, ahol **személyesen „vírusteszt” elvégzését vagy a lakás/ház „fertőtlenítést” ajánlják fel,** miközben a lakásba bejutva az értékeiket eltulajdonítják! Ezek a **bűnözők azokat a félelmeket és aggodalmakat használják ki, amelyek a COVID-19 kelt az önmaguk és szeretteik egészségét féltő emberekben.** Kellő óvatossággal és egészséges bizalmatlansággal megelőzheti, hogy a koronavírus veszélyeire hivatkozva becsapják.

Mindig tartsa szem előtt:

- ha a megbetegedés tüneteit észleli magán, forduljon telefonon keresztül a (házi)orvoshoz! A koronavírus fertőzés kimutatására szolgáló laboratóriumi **vizsgálatot jelenleg kizárólag állami egészségügyi ellátó rendszerben végeznek;**
- a koronavírus fertőzőitesség kimutatására alkalmas **gyorsteszt egyelőre nem létezik,** így az sem a gyógyászati segédeszközboltokban, sem telefonon vagy személyesen nem kapható;
- semmilyen körülmények között **ne engedjen be a lakásába idegen személyeket;**
- a vásárlás módjától függetlenül ajánlott leellenőrizni az árut ajánló vállalat vagy személy valóságát;
- a csalók szándékosan megtévesztő, a valódihoz a megszólalásig hasonló weboldalakat hoznak létre, **ne kattintson rá;**
- vásárlás előtt mindig **ellenőrizze** a cég értékeléseit az interneten;
- ne kattintson olyan linkre, ne nyisson meg olyan csatlómányt, amely nem várt küldeményként, ismeretlen feladótól érkezett;
- **fogjon gyanút,** ha olyan e-mailt kap, amelyben orvosi felszereléseket kínálnak, vagy egészségügyi vizsgálat címén személyes adatait kéri, a legálisan működő egészségügyi szervezetek általában nem így veszik fel a kapcsolatot a betegekkel;
- **amennyiben úgy érzi, család áldozatává vált, értesítse azonnal a rendőrséget,** valamint a számlavezető bankját a későbbi kártalanítása érdekében!

FORDÍTSON FOKOZOTT FIGYELMET AZ IDŐS HOZZÁTARTOZÓIRA, ISMERŐSEIRE ÉS TÁJÉKOZTASSA ÖKET A FENTIEKRŐL!

A legfontosabb, amit tehet a megtévesztés ellen:

Tájékozódjon mindig hiteles forrásból!

A <https://koronavirus.gov.hu/> és a <https://www.nnk.gov.hu/> weboldalakon minden információt megtalálhat a járvánnyal kapcsolatban.

Balatonalmádi Rendőrkapitányság

8220 Balatonalmádi, Hadak útja 4-6.

Tel.: (06 88) 438-711, +36 30 278 2217

ugyeletbalatonalmadirk@veszprem.police.hu

MUNKALEHETŐSÉG VESZPRÉMBEN

A VESZPRÉM MEGYEI BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI INTÉZETBEN
FELÜGYELŐI VÉGZETTSÉGET ÉS BIZTOS ÁLLÁST SZERZHEZT SZ

AMIT KÍNÁLUNK
TELJES FIZETÉS MÁR A KÉPZÉS ALATT

A KÉPZÉS HELYBEN HETI 4 NAP
CAFETÉRIA: ÉVI 200.000 FT
LAKHATÁSI, SZOCIÁLIS
ÉS UTAZÁSI TÁMOGATÁS

VESZPRÉM TOBORZÓIRODA
8200 VESZPRÉM, DIOFA U. 2.

+36 30 490 1849
WWW.GYEREAHUVOSRE.HU

KORMÁNY INFORMÁCIÓ

FELHÍVÁS

AZ IDŐS ÁLLAMPOLGÁROKHOZ

MARADJANAK OTTHON!

A koronavírus nagyon gyorsan terjed, és tudjuk, hogy az idősekre a legveszélyesebb. Ezért arra kérjük idősebb honfitársainkat, hogy maradjanak otthon, és mindent tegyenek meg annak érdekében, hogy ne kelljen kimenniük az utcára, és ne kelljen elhagyniuk a lakásukat.

Ellátásukról az önkormányzatok kötelesek gondoskodni, ezért szükség esetén forduljanak a helyi önkormányzathoz!

Ez a vírus mindannyiunk életére nagy hatással van, de ha betartjuk a fő szabályokat, elkerülhetjük a nagyobb bajt.

VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

Bővebb információk: koronavirus.gov.hu

Készült Magyarország Kormányának megbízásából.